

MALEZYA ÜLKE RAPORU 2016

OCAK 2017
Gebze Ticaret Odası
Ticaret Bölümü

Sayı: 2017/2

Genel Bilgiler	
Resmi adı:	Malezya Devleti
Yönetim Şekli	Federal Parlamenter Monarşi
Devlet Başkanı	Nacip Razak
Yüzölçümü	329,847 km2
Nüfusu	28,334,135
Konuşulan Diller	Malayca, İngilizce
Başkenti	Kuala Lumpur
Para Birimi	Ringit (MYR)
Kur:	1 USD = 4.089 MYR

Nüfus ve Sosyal Hayat

Malezya ya da resmî adıyla **Malezya Devleti**, Güneydoğu Asya'da yer alan, doğu ve batı olarak iki kara parçasına ayrılmış, 13 eyaletten oluşan, "seçmece krallıkla" yönetilen federe bir ülkedir. Malezya 18.000 den fazla ada devletin birleşmesiyle oluşmuştur.

28 milyon nüfusa sahip Malezya'da halkın %55'i Malay, %25'i Çinli, %10'u Hint ve geriye kalan %10'luk kesimse diğer etnik kökene sahiptir. Bunların 5.44 milyonu Doğu Malezya ve 21.2 milyonu Batı Malezya'da yaşamaktadır. Resmi dil Malayca olmasına rağmen halkın hemen hemen hepsi kusursuz İngilizce konuşabilmekte, bunun yanı sıra Arapça da geçerli diller arasında yer almaktadır.

Ülkede resmi din İslam'dır ve Müslüman olan halkın çoğu Malay kökene sahip, az bir kısmı ise Hint'tir.

Budizm, Çinli halk tarafından benimsenen din iken Hindu dini de Müslüman olmayan Hintlerin inancıdır.

Hristiyanlık da yaygın olan dinler arasındadır.

Malezya federal anayasal monarşiye dayalı parlamenter demokrasi sistemiyle yönetilmektedir. 11'i Batı Malezya, 2'si Doğu Malezya'da olmak üzere toplam 13 eyaleti vardır (Johor, Kedah, Kelantan, Labuan, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Perlis, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak, Selangor, Terengganu, Persekutuan) bu eyaletlerden 9'u Sultanlar, 4'ü valiler tarafından yönetilir ve her 5 yılda bir dönüşümlü olarak 9 eyaletin sultanından biri Kral olarak seçilir

Devlet başkanı, Kraldır. Her eyaletin kendi anayasası, kendi meclisi ve senatosu vardır. Meclisi oluşturan üyeler halk tarafından seçim yoluyla belirlenir. Senatoyu ise sultanlar belirler. Bunların dışında ülkede 3 federal bölge vardır ve bu bölgelerin anayasası eyalet yasalarının üstündedir. Federal bölgeleri yöneten ise Kraldır.

Malezya'nın siyasi partileri sultanlardan daha çok önem arz ediyor her ne kadar devlet başkanı Kral olsa da. En önemli siyasi parti, Malezya'nın bağımsızlığından bile önce kurulan, halkın geneline hitap edip desteğini alan, İslam'ın önemini vurgulayan fakat yine de Batı etkisinden kurtulamayan Birleşik Malay Ulusal Organizasyonu'dur.

Muhalefette ise, 1980 yılında kurulan, İslam'ın siyasetin dar bir çerçevesine sığdırılamayacağını, tüm hayata homojen bir şekilde yayılması gerektiğini savunan, kamusal ve toplumsal her alanda İslamileştirme çalışmaları başlatan ve azımsanamayacak kadar çok destekçisi olan parti, Malezya İslam Partisi'dir. Bu partinin galip geldiği eyaletler ise şeriat yasalarıyla yönetilir.

Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Son yıllarda tarım, orman ve balıkçılık sektörleri üretimi durgunlaşmıştır. Sanayi ve hizmetler sektörlerindeki hızlı büyüme sonucunda ekonominin bütünü içindeki bu kırsal kesim tabanlı sektörlerin nisbi önemi azalmıştır. Ulusal tarım politikası, yüksek verimli çeşitlerin, yeni ürün ve işlemlerin oluşturulması ve çiftçiliklerde mekanizasyona geçilmesi yönündedir. Bazı mallarıyla dünya piyasalarında lider konumda olan Malezya, dünya palm yağı üretiminin yarısından fazlasını elinde bulundurmaktadır. Kakao üretiminde ise dünyada üçüncü sıradadır. Başlıca tarımsal ihraç ürünleri; kauçuk, palm yağı, kakao, karabiber ve hindistan cevizi yağıdır. Gıda üretiminde başlıca ürünler balıkçılık ve pirinçdir. Pirinç ihtiyacının bir bölümünü kendi kaynaklarından sağlayan Malezya geri kalan kısmını da ithal yoluyla sağlamaktadır. İşgücünün kente ve sanayi alanlarına kayması nedeniyle pirinç üretiminde verimliliğin ve rekoltenin artırılması devlet tarafından desteklenmektedir. Bununla birlikte Malezya pirinçte net ithalatçı konumundadır. Bu ihtiyacını bölgede önemli üretici olan Tayland ve Vietnam'dan karşılamaktadır. Tabii kauçuk ülkenin çok eskilere dayanan tarımsal ürünüdür. İşgücünün daha karlı olan palm yağına kayması nedeniyle üretim 1980'den bu yana düşüş göstermektedir.

Palm yağı üretimi işgücü teminindeki sıkıntılara rağmen artış göstermektedir. Palm yağı diyetisyenler tarafından diğer hayvansal yağlara ve bazı bitkisel yağlara nazaran sağlıklı olması nedeniyle tavsiye edilmektedir. Ayrıca herhangi bir din tarafından yasaklanan bir madde olmadığı için Pakistan, Hindistan ve bazı Orta Asya ülkeleri tarafından tüketimi tercih edilmektedir. Malezya tropikal kerestelerin üretiminde önemli bir merkezdir. Yağmur ormanlarının tahrip edilmesine izin verildiği için yoğun tepkilere neden olmuştur. Bu nedenle ağaçların kesilmesi konusunda çeşitli sınırlamalar getirilmiştir.

Sanayi

- İmalat sanayi, GSYİH'ye olan %40 civarında katkısı ile hizmetler sektöründen sonra en önemli sektördür. İmalat sanayi son 20 yılda genel ekonomik büyümeyi etkileyen ana faktörlerden biridir. İhracata yönelik sanayileşmenin yoğunlaştığı bölgeler Penang, Kuala Lumpur ve Klang Vadisi'dir. Hükümet Kuala Lumpur'a yakın 750 km²'lik bir alanda Multimedia Super Corridor (MSC) adlı yüksek teknoloji merkezi ve bilişim teknolojisi bölgesi kurmuştur.
- İmalat sektöründeki başlıca gruplar; elektrikli ve elektronik aletler, tekstil, kimyasal ürünler, ulaşım araçları, inşaat malzemeleri, ağaç ve işlenmiş tarım ürünleridir. İmalat sanayinin en önemli sektörü elektronik sanayidir. Malezya'da otomotiv sanayiinde de önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Yerli düşük fiyatlı otomobil firmaları, Proton ve Perodua uluslararası pazarda diğer markalarla rekabet edecek duruma gelmiştir.
- Hükümet yatırımları hızlandırmayı hedeflemektedir. Ancak tüm sanayi yatırımları Malaysian Industrial Development Agency MIDA tarafından alınacak müsaadeye tabiidir. MIDA geçmişte her yatırım talebine uygunluk verirken, son zamanlarda nitelikli işgücü temininde sıkıntı çekilmesi nedeniyle verimliliği yüksek olan alanlara izin vermekte, düşük verimlilikle çalışan sanayilerin ise Tayland ve Endonezya'ya taşınmasını teşvik etmektedir.
- İmalat sanayinde hükümetin son yıllardaki önceliği aşağıdaki sektörlerdir:
 - Yüksek teknoloji, sermaye yoğun ve bilgi içerikli sanayiler (biyoteknoloji, gelişmiş elektronik, optik ve fotonik, kablosuz teknoloji, ekran teknolojisi (TFT, LCD, plazma ve parçaları), petrokimyasallar, ilaçlar, tıbbi aletler ve ICT)
 - Ara malları imal eden sanayiler (Makine ve ekipmanlar, bileşenler, dökme kalıplar)
 - Kaynak bazlı sanayiler (gıda, palm yağından elde edilen katma değerli ürünler)

Madencilik

Malezya'nın endüstriyel çıktısının %23'ü çoğunlukla petrol ve doğal gaz üretimi olan madencilik sektöründen kaynaklanmaktadır. Küresel olarak Malezya küçük ölçekte petrol ihraç eden bir ülke olmasına karşın büyük bir doğal gaz ihracatçısıdır. Doğal gaz sıvılaştırılmış olarak ihraç edilmektedir. Malezya, Katar'dan sonra dünyanın en büyük ikinci likit doğal gaz ihracatçısıdır. Yerli doğal gazın ihraç edildiği ülkelerin başında Japonya, Güney Kore ve Tayvan gelmektedir.

Ülke petrol ihtiyacının %80'inden fazlasını kendisi karşılayabilmektedir. Ülkede çıkan petrol kaliteli olduğu için ihracat yapılmakta ve ülke içi ihtiyacı ithalat ile karşılanmaktadır. Sabah ve Sarawak eyaletlerinde çok geniş kömür rezervleri bulunmaktadır. Ancak bu madenlerden elde edilen kömürün kalitesi düşük olduğundan bu alanda gelişme sağlanamamaktadır.

İnşaat

Hükümetin, küresel krizin ülke ekonomisi üzerindeki baskısını ortadan kaldırmak adına hazırladığı ve kamuoyuna sunduğu teşvik paketlerinden inşaat sektörüne çok büyük önem vermekte olduğu ve bu sektörü can simidi olarak kullanarak, yeni projeler ile destek verdiği görülmektedir.

2009'da, birinci ve ikinci teşvik paketlerinin uygulamaya konması ile sektörün %5.7 oranında büyümesi sağlanmıştır. 2008 ve 2009 yıllarında açıklanan teşvik paketlerinin toplam değeri 19 Milyar dolardır. Bu meyanda, inşaat sektörünün 2009 yılının son çeyreğinde %9.3, 2009 genelinde ise %5.8 büyüdüğü görülmektedir. 2010 yılında %5,1 büyüyen sektör 2011 yılında %4,6 büyümüştür. İnşaat sektörünün GSYİH'a etkisi %3'le sınırlı kalsa da, diğer sektörlerle ilişkisi değerlendirildiğinde ekonomi için lokomotif olduğu görülmektedir.

2012 yılında büyüme oranı 1995 yılındaki %21.1'lik orandan sonra rekor bir seviyede artarak % 18.5 olarak kaydedilmiştir. 2013 yılında ise Ekonomik Dönüşüm Programı kapsamında MRT, LRT gibi altyapı projelerindeki hızlanmaya bağlı olarak sektörün %15.9 oranında büyümesi beklenmektedir.

Malezya geniş karayolu ağı ile Asya'da en iyi durumda olan karayolu sistemlerinden birine sahiptir. Ülkede karayollarının toplam uzunluğu 79055km'dir. Malezya verimli, güvenilir ve entegre şehiriçi toplu taşımacılığı yaratımında hatırı sayılır bir süreci geride bırakmıştır. Kuala Lumpur ile Kuala Lumpur Uluslararası Havaalanı'nı (KLIA) birbirine bağlayan demiryolunun, şehiriçi raylı sistemi ve idari başkent olan Putrajaya'ya da hizmet veren monoray sistemi ile bağlantısı vardır. Bunun yanısıra demiryolları sayesinde de önemli şehirler arasında, gece ve gündüz etkin ve rahat ulaşım hizmeti verilebilmektedir. Singapur ile Butterworth'ü bağlayan ve yine Butterworth'den Bangkok'a uzanan uluslararası ekspres demiryolu seferleri ile de ulaşım sağlanabilmektedir. Ülkedeki toplam demiryolları 2267km'dir.

Ülkede; Kuala Lumpur, Penang, Langkawi, Kota Kinabalu ve Kuching'de olmak üzere uluslararası hava alanları mevcuttur. Bunların yanında iç hatlar için hava alanları da vardır. Kuala Lumpur Uluslararası Havaalanı (KLIA) 1998 yılında hizmete girmiştir ve yılda 25 milyon yolcu kapasitesine sahiptir.

Malezya limanları Singapur Limanı ile büyük rekabet içerisinde. Malezya 7 uluslararası limana ve 8 iç limana sahip bulunmaktadır. Bu limanlardan Malezya ticaretinin %95'i yapılmaktadır. Önemli limanlar; Port Klang, Penang Port, Johor Port, Tanjung Petepas (PTP) Port, Kuantan Port, Kemaman Port, Bintulu Port'dur. Telekomünikasyon dijital içerik geliştirme, paylaşılan servisler, biyo-enformasyon, e-ticaret, enformasyon ve bilgi teknolojileri gibi yazılımları içermektedir. Telekom Malezya, 1994 yılından itibaren monopol olmaktan çıkarılmış ve sektörde özelleştirmeye gitmiştir. Son yıllarda da telekom sektörünün büyümesi internet ve mobil sektör vasıtasıyla gerçekleşmektedir.

Mobil telefon hizmeti yerleşik nüfus olan alanların %96'sını kapsamakta olup, 35,7 milyonun üzerinde abone bulunmaktadır. Ülkede 28 internet servis sağlayıcı ve 5,6 milyon internet abonesi bulunmaktadır. Başlıca servis sağlayıcıları olan TM, Maxis ve Celcom'un Pazar payları sırasıyla %35, %19 ve %18'dir.

Enerji

Malezya, doğal gaz rezervleri açısından dünyada 14, ham petrol rezervleri açısından da 23 üncü sıradadır. Malezya'nın enerji kaynakları petrol, doğal gaz, hidroelektrik enerji ve kömürden oluşmaktadır. Enerji ihtiyacının karşılandığı kaynaklar ise oranlarıyla şöyledir; doğalgaz %56,6, kömür %34,2, hidroelektrik %6,9, dizel %1,4, benzin %0,9. Malezya'nın 2012 yılı petrol üretimi 25,6 milyon tondur. Ülkenin petrol rezervi 5,9 milyar varildir. Devletin sahip olduğu Petronas petrol firması uluslar arası bir petrol arama ve üretim stratejisi izlemektedir. Firmanın Orta Doğu ve Asyada petrol arama ve üretim projeleri yatırımları ve Rus petrol üreticisi Rosneft firmasında ortaklığı bulunmaktadır. Yeni petrol sahaları bulunsa da ülke birkaç yıl içerisinde net petrol ithalatçısı olacaktır. Ülkenin 6 rafinerisi bulunmaktadır.

Malezya'da 2,4 trilyon metreküp doğal gaz rezervi bulunmaktadır ve Katar'dan sonra dünyanın en büyük ikinci ihracatçısıdır. 2012 yılında doğalgaz üretimi 55 milyon ton petrole eşdeğerdir.

Bankacılık

Malezya Merkez Bankası (Bank Negara) 1959 yılında parasal ve finansal dengenin korunması amacı ile, ülke yararına hükümete bu konularda danışmanlık yapmak, milli paranın değerini korumak ve finans sektörünü bu çerçevede idare etmekle yükümlü olarak kurulmuştur. Kambiyo sistemi liberal olup, sadece İsrail, Sırbistan ve Karadağ'dan yapılan ithalat özel koşullara bağlıdır.

Malezya'daki lisanslı bankacılık kuruluşları arasında 23 adet ticari banka bulunmakta olup, bunlardan 13 tanesine yabancılar sahiptir (Citi Bank, HSBC gibi). Ülkedeki EN büyük bankalar Maybank ve CIMB'dir.

Bunun dışında İslami kurallara göre bankacılık faaliyetinde bulunan lisanslı iki banka bulunmaktadır.(Bank Islam, Bank Muamalat). Bunlar dışında finans kuruluşları ile Malezya sanayisinin ve ticaretinin gelişmesinden sorumlu bazı bankalar bulunmaktadır. (Export-Import Bank of Malaysia Berhad gibi-Malezya Exim Bankası)

Türkiye ile Malezya arasında bir kaç banka dışında bankalar arası muhabirlik hizmetleri gelişmemiştir. İhracatta ya da ithalatta para transferi genellikle ABD üzerinden yapıldığından para nakil işlemleri bir kaç gün gecikme ile yapılabilmektedir. Bununla birlikte transfer sırasında verilen komisyonlar da hem ihracatçı hem de ithalatçılar açısından ek maliyete yol açmaktadır.

Malezya ile diplomatik ilişkilerimiz 1964 yılında kurulmuştur. Türkiye ve Malezya arasında geniş kapsamlı ve yakın ilişkiler mevcuttur.

Dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Malezya Başbakanı Dato' Sri Najib Razak 10 Ocak 2014 tarihinde iki ülke ilişkilerinin Stratejik Ortaklık düzeyine çıkarılmasına ilişkin ortak bildiri imzalamışlardır. Diplomatik ilişkilerimizin kuruluşunun 50. yıldönümüne tekabül eden sözkonusu Stratejik Ortaklık, ikili ve çok taraflı platformlarda olumlu seyreden Türkiye-Malezya ilişkilerinin göstergesidir.

İki ülke başta BM, İslam İşbirliği Teşkilatı ve D-8 olmak üzere çok taraflı platformlarda işbirliği içindedir. Ülkemiz, 2015 yılı ASEAN Dönem Başkanı Malezya'nın özel davetlisi olarak 4-6 Ağustos 2015 tarihlerinde Kuala Lumpur'da düzenlenen 48. ASEAN Dışişleri Bakanları Toplantısı ve sonrasındaki toplantılara Dışişleri Bakanı seviyesinde katılmıştır.

15-16 Kasım 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen G20 Antalya Zirvesine ASEAN Dönem Başkanı sıfatıyla Malezya da davet edilmiştir. Zirve marjında Sayın Cumhurbaşkanımız Malezya Başbakanı Dato' Sri Najib Razak ile ikili görüşme gerçekleştirmiştir.

Güneydoğu Asya ülkeleri arasında dördüncü büyük ticaret ortağımız olan Malezya ile 2014 yılı toplam ticaret hacmimiz 1.4 milyar Dolar seviyesinde olmuştur. 16-17 Nisan 2014 tarihlerinde Malezya Başbakanı Dato' Sri Najib Razak'ın ülkemizi ziyareti sırasında imzalanan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması, 1 Ağustos 2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözkonusu Anlaşma, ülkemiz ile ASEAN üyesi bir devlet arasında yürürlüğe giren ilk STA olma özelliğini taşımaktadır.

Malezya'da sürekli ikamet eden 500 vatandaşımız; ülkemizde çalışan 52, öğrenim gören 57, çeşitli nedenlerle ikamet eden 83 Malezya vatandaşı bulunmaktadır.

Türkiye - Malezya Ticari İlişkileri

Yıl	Ülke	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2012	Türkiye	165.473.751	1.278.247.205
	Yıl toplamı:	165.473.751	1.278.247.205
2013	Türkiye	272.073.248	1.230.782.615
	Yıl toplamı:	272.073.248	1.230.782.615
2014	Türkiye	315.023.834	1.160.992.671
	Yıl toplamı:	315.023.834	1.160.992.671
2015	Türkiye	357.082.883	1.339.167.678
	Yıl toplamı:	357.082.883	1.339.167.678
2016	Türkiye	321.564.00	1 996.877.00
	Yıl toplamı:	321.564.00	1 996.877.00

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

İş görüşmesi yaparken kartvizit alışverişi çok önemlidir. Kartvizitleriniz mümkünse kabartılmış biçimde ve İngilizce dilinde hazırlanmalıdır. Malezyalı iş adamlarının büyük bir kısmı Çinli oldukları için kartın diğer yüzünün Çince hazırlanmasında fayda vardır. Ayrıca altın rengi mürekkep kullanılması da kartvizitlerinizin daha fazla beğenilmesini sağlayacaktır. Kartvizitlerinizde eğitiminiz, profesyonel nitelikleriniz ve iş unvanınız gibi özelliklerin de yer alması önemlidir. Malezyalıların kartvizitlerinde bu yazıların hepsinin yer aldığını görülmektedir. Gerekli tanıştırmalar yapıldıktan sonra kartvizitinizi herkese sunmanız gerekmektedir. Kartvizitin iki elle birlikte sunulması nezaket göstergesidir. Kartvizitin karşı tarafça okunabileceği dilde olan kısmı uzatılmalıdır. Alıcı da kartviziti çift eliyle alacaktır. Ayrıca kartviziti birkaç saniye iyi bir şekilde inceledikten sonra kartı muhafaza yerine koyacaktır. Sizden de aynı şekilde bir hareket beklenmektedir. Kartviziti aldıktan sonra hemen acele bir şekilde arka cebinizdeki cüzdanınıza koymanız, kişinin kartının üzerine de herhangi bir şey dökülmesi ve yazılması saygısızlık olarak nitelenebilir.

Malezya iş kültürü etnik Malaylardan gözle görülür bir farklılık gösteren Çin ve Hint kültürünün etkisi altında kalmıştır. Etnik kökenine bakılmaksızın bildikleri ve hoşlandıkları kişilerle iş yapmaktan hoşlanırlar. Karar verme sürecinden önce defalarca Malezya'ya seyahat etmeniz gerekebilir. Diğer kültürlerde olduğu gibi üretken ve kalıcı bir iş ilişkisi kurulabilmesi için uzun vadeli taahhütlerin olmasında fayda vardır.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Malezya'ya giriş yapmak isteyen tüm yabancıların geçerli bir pasaportu ve pasaportunun geçerlilik süresinin 6 aydan az olmaması gerekmektedir. Türk vatandaşları bakımından, umuma mahsus (lacivert renk) pasaporta sahip olanlar için, 3 aya kadar olan kalışlarda vize aranmamaktadır.

Kültür ve Turizm Alanında İlişkiler

Malezya'da Kültür ve Tanıtma Müşavirliğimiz, İstanbul'da ise "Turizm Malezya" ofisi bu doğrultuda faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, İstanbul ve Kuala Lumpur arasında her gün olmak üzere haftada toplam 10 doğrudan uçuş bulunmaktadır. Karşılıklı turist sayıları aşağıda sunulmuştur.

Ülkemizi ziyaret eden Malezyalıların sayısı:

2012	2013	2014	2015	2016
41169	55139	69968	69616	49 255

Malezya'yı ziyaret eden Türk vatandaşlarının sayısı:

2012	2013	2014	2015	2016
9909	12775	16493	14243	15373

İki Ülke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Malezya uzun yıllar sömürge altında yaşamış olduğundan bu ülke ile olan ilişkilerimiz bu süre zarfında ancak belirli ölçüler dahilinde yürütülmüştür. Bu yüzden Malezya'da faaliyette bulunan Türk firmaları, pazarda tanıtım konusunda sorunlar yaşamaktadırlar. Türk ürünlerinin çeşitliliği ve kalitesinin bilinmemesi öncelikle karşılaşılan sorunlardan biridir. Bunun yanında ulaşım, finansman ve bankacılık sistemleri konusunda da firmalarımız sorunlar yaşamaktadır. Ayrıca, et ve et ürünleri dışında zorunlu olmamakla birlikte tüketiciler tarafından, helal sertifikasının talep edilmesi ve sertifikanın ülkemizde herhangi bir kuruluş tarafından sağlanmaması pazara girişte engel olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Malezya-Türkiye Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması 13 Şubat 1977
Ticaret Anlaşması 13 Şubat 1977
Kültür Anlaşması 13 Şubat 1977
Deniz Ulaşımına İlişkin Anlaşma 08 Eylül 1983
Hava Ulaşımına İlişkin Anlaşma 13 Mayıs 1983
Kültürel ve Bilimsel Değişim Programı (1989-1991)
Standartlarda İşbirliği Anlaşması 27 Eylül 1994
Askeri eğitim İşbirliği Anlaşması 3 Şubat 1993
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması 27 Eylül 1994
Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi I. Dönem Toplantısı 19 Ocak 1995
IGEME-MATRADE Mutabakat Muhtırası 25 Şubat 1998
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması 25 Şubat
1998 Türkiye-Malezya Ekonomik ve Ticaret Ortak Komitesi II. Dönem Toplantısı 21 Mart 2006

Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA'lar)

Ekonomi Bakanı Sn. Nihat Zeybekci, Güney Asya bölgesinde ilk Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) Malezya ile imzalandığını belirterek, bu çerçevede sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergilerinin en geç 8 yıl sonunda karşılıklı olarak sıfırlanacağını bildirdi. Bakan Zeybekci yazılı açıklamasında, Türkiye ile Malezya arasında müzakereleri 2010 yılı Mayıs ayında başlatılan ve 13-15 Ocak 2014'te Ankara'da gerçekleştirilen 9. tur neticesinde tamamlanan TürkiyeMalezya STA'yı, Malezya Uluslararası Ticaret ve Sanayi Bakanı Dato'Sri Mustapa Mohamed ile imzaladıklarını belirtti. Ankara'da imzalanan anlaşma ile Türkiye'nin, Malezya pazarına AB'den önce tercihli giriş imkanı elde ettiğini belirten Zeybekci, STA'nın, tarafların iç mevzuatlarına göre gerçekleştirecekleri onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından yürürlüğe konulacağını bildirdi.

Zeybekci, Türkiye'nin Asya-Pasifik Bölgesinde Güney Kore'nin ardından 2'nci, Güney Asya Bölgesinde ise ilk STA'sı olma özelliğini taşıyan anlaşmanın, mevcut haliyle temelde mal ticaretiyle bağlantılı konuları kapsadığını ve yürürlüğe girdikten bir yıl sonra hizmetler ticaretinin serbestleştirilmesi için müzakerelere ve STA'ya yatırımlar konusunda bir bölüm eklenmesi amacıyla istikşafi görüşmelere başlanmasının hükme bağlandığını kaydetti.

Malezya'nın 2013 yılı itibariyle yaklaşık 30 milyonluk nüfusu, 300 milyar Dolarlık GSYİH'sı, yüzde 4,7 seviyesindeki büyüme oranı, 235 milyar Dolarlık ihracatı, 210 milyar Dolarlık ithalatı ile bölgesinde önemli bir ekonomi olduğuna ve Güneydoğu Asya Uluslar Birliği üyesi olduğu bulunduğuna dikkati çeken Zeybekci, şu değerlendirmelerde bulundu: "STA kapsamında, anlaşmanın yürürlüğe girişiyle birlikte tarife satır sayısı bakımından Malezya'ya ihracatımızın yüzde 71'i, anılan ülkeden ithalatımızın yüzde 69'u, halihazırda ticarete konu ürünler 32 bakımından ise ihracatımızın yüzde 83'ü, ithalatımızın ise yüzde 68'i gümrük vergisinden muaf olarak gerçekleştirilecek. 8 yıllık geçiş döneminin sonunda ticarete konu olan ürünler bakımından ihracatımızın yüzde 94'ü, ithalatımızın yüzde 75'i gümrük vergisinden muaf şekilde gerçekleşecek. Bu çerçevede, taraflar sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergilerini en geç 8 yıl sonunda karşılıklı olarak sıfırlayacaklar.

Ülkemizce hassas addedilen bazı tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde, Malezya tarafınca ise hassas olarak değerlendirilen bazı kimya, tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde gümrük vergileri 3, 5, ve 8 yıllık indirim takvimlerine tabi olacak.

Tarım ürünlerinde ise 8 yıl sonunda tarife satırı bakımından Malezya'ya ihracatımızın yüzde 94'ü, ithalatımızın ise yüzde 47'si için tercihli pazara giriş imkanı sağlanacak. Bu kapsamda, ülkemiz ihracatı açısından önem arz eden; buğday unu, kabuklu meyveler, kuru meyveler, bisküvi, makarna, zeytinyağı, ayçiçek yağı, konserve meyve/sebze, domates salçası ve çeşitli gıda müstahzarlarının gümrük vergileri anlaşmanın yürürlüğe girişi ile birlikte, bir takım balıkçılık ürünleri, şekerleme ve çikolata 3 yılda, kavun, karpuz ve ekmeğe sürülen kakaolu ürünler 5 yılda sıfırlanacak."

Canlı hayvan, et, işlenmiş et, sütlü ürünler, taze/kurutulmuş/kabuklu meyve (tropik hariç) ve sebze, hububat, değirmencilik ürünleri, yağlı tohumlar, zeytinyağı ve ayçiçek yağı, tütün gibi tarife satırlarının yüzde 53'ünü oluşturan tarım ürünlerinin, liberalizasyon kapsamı dışında bırakıldığına değinen Zeybekci, Malezya açısından önem arz eden palm yağı ve ürünleri başta olmak üzere birtakım şekerlilik mamulleri, çikolata, makarnalar ve tropik meyve konserveleri, taze/konserve balıklarda gümrük vergilerinin kısmi indirime tabi tutulduğunu belirtti.

Zeybekci, geçen yıl Malezya'ya ihracatın 272 milyon Dolar, ithalatın ise 1 milyar 231 milyon Dolar olduğunu hatırlatarak, STA ile Türkiye aleyhine yaklaşık 1'e 4,5 oranında seyreden dış ticaret açığının azaltılmasıyla, ticaretin dengeli bir biçimde artırılması ve işadamları arasında yeni işbirliği ve yatırım imkanlarının yaratılmasının hedeflendiğini kaydetti.

Not: Çalışmada TÜİK, T.C. Ekonomi Bakanlığı, Dış işleri Bakanlığı ve Wikipedia sitelerinden faydalanılmıştır.

10.01.2017